

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

DIVERSITEIT EN STABILITEIT

30-03-2017

Mark Sanders en Lu Zhang

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

PROBLEEM WORDT BREED ERKEND...

Het belang van diversiteit in de financiële sector wordt breed erkend (e.g. Ayadi et al, 2009; Haldane, 2009; SFL, 2011, DNB 2015, CPB 2015, WRR 2016)

Drie belangrijke redenen:

- Monocultuur is kwetsbaar en fragiel
- Diverse vraag vraagt om divers aanbod
- Level playing field nieuwe technologieën en bedrijfsmodellen

"The stability and efficiency of banking services are best guaranteed in a sector characterised by less concentration and more diversity."

De Nederlandsche Bank (2015), p.3

"...excessive homogeneity within the financial system – all banks doing the same thing – can minimize the risk for each individual bank, but maximize the probability of the entire system collapsing."

Haldane and May (2011), p. 353

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

... MAAR OPLOSSINGEN BLIJVEN UIT.

De Nederlandsche Bank (2016) (2016):
"afbouwen van de fiscale en voor excessieve
schuldfinanciering"

Dat zal de rol van de bank in het systeem verkleinen en
daarmee de rol van andere spelers in het hele systeem vergroten.

DNB wil de banken aansporen om de nadelen van
diversificatie mee te wegen", "toetreding door nieuwe
aanbieders stimuleren met eenvoudiger regels",
"concurrentie uit het buitenland stimuleren" en "de
ontwikkelingen monitoren".

WRR(2016): "Streef naar meer concurrentie in de financiële
sector"

- Vergemakkelijkt de toegang voor nieuwe financiële
spelers
- Stimuleert nieuwe financieringskanalen *buiten* het bankwezen om."

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

HET PROBLEEM

- Traditionele functies van een Financieel Systeem:
  - Mobiliseren en efficiënt alloceren van besparingen
  - Voorzien in een veilig betaalsysteem
  - Voorzien in een systeem van corporate governance
  - Efficiënt alloceren en managen van risico's
  - Informatie voorziening via prijzen

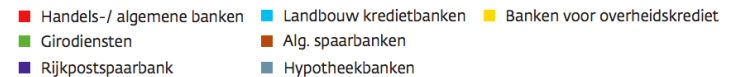
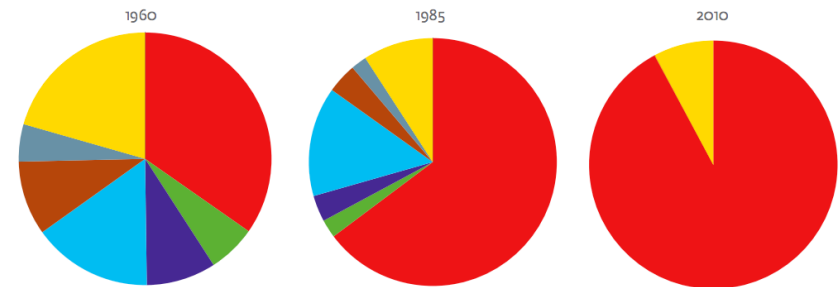
SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

HET PROBLEEM

- Banken in Europa en Nederland
  - Schaalvergroting
  - Concentratie
  - Leveraging
  - Homogenisering
  - Monocultuur

Grafiek 5 Structuur Nederlandse bankensector 1960-2010

Percentages van het geaggregeerde balanstotaal

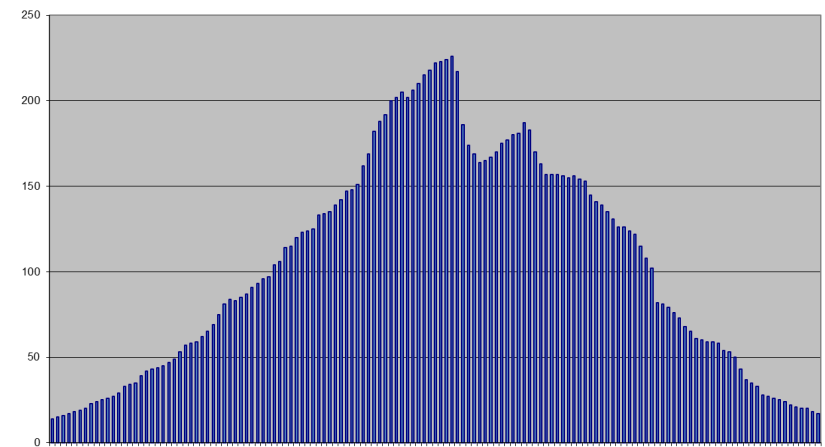

Bron: DNB.

March 2017

Mark Sanders | Lu Zhang

Bron: Westerhuis (2016)

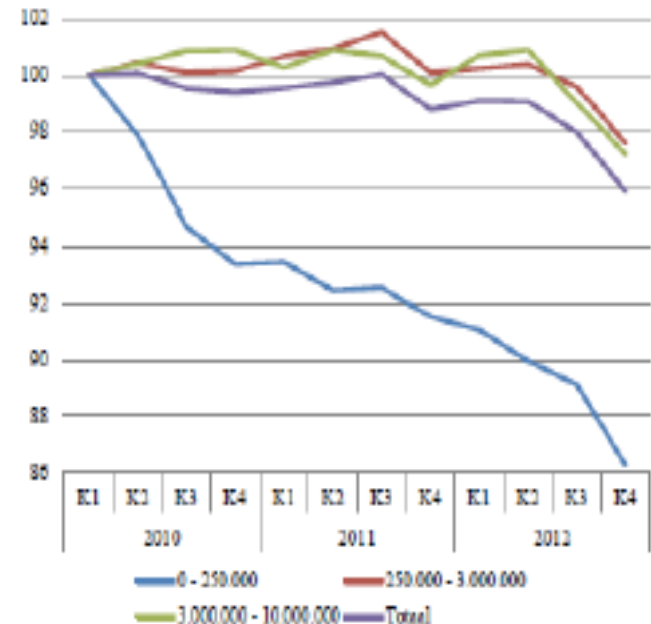

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

HET PROBLEEM

- Drivers
  - Vermenging publiek en private functies
  - Internationale concurrentie
  - Wet- en regelgeving
  - Risk management en diversificatie
  - Misprijzen en afwentelen van risico's
  - Protocollen, checklists en schaalvoordelen

Figure 1 – Credit in the form of small credit

Source: The Dutch Central Bank [DNB]

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

HET PROBLEEM

Wat is de relatie tussen diversiteit en groei, veerkracht en duurzaamheid?

- Data 41 landen x 1980-2015
  - unbalanced panel
  - OECD-landen
- Relevante maat van diversiteit
  - HHI-index marktaandelen vormen van financiering

$$HHI_{it} = \sum_{j=1}^3 \left(\frac{V_{ijt}}{GDP_{it}} \right)^2$$

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

HET PROBLEEM

Wat is de relatie tussen diversiteit en groei, veerkracht en duurzaamheid?

- Data 41 landen x 1980-2015
  - unbalanced panel
  - OECD-landen
- Relevante uitkomst maten
  - BNP-groei
  - Herstelvermogen

$$RI_{it} = \sum_{q=1}^4 |GDP_{iqt} - \widehat{GDP}_{iqt}|$$

- Transitie indicatoren (e.g. share green tech?)
- Suggesties?

HET PROBLEEM

Table 2 Diversity, growth and resilience

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Dependent variable	Growth			Instability		
HHI level	3.522** (1.706)		1.314 (1.673)	-0.082 (0.085)		-0.016 (0.074)
Change in HHI		-13.852** -5950	-13.593** -5876		0.334** (0.160)	0.330* (0.167)
Stock capitalization	0.025*** (0.006)	0.019*** (0.005)	0.020*** (0.005)	-0.000 (0.000)	-0.000 (0.000)	-0.000 (0.000)
Private credit	-0.010 (0.006)	-0.011* (0.006)	-0.012* (0.007)	0.000 (0.000)	0.001* (0.000)	0.001 (0.000)
Bond capitalization	-0.009* (0.005)	-0.011* (0.005)	-0.010* (0.006)	-0.000 (0.000)	-0.000 (0.000)	-0.000 (0.000)
Controls	yes	yes	yes	yes	yes	yes
Time FE	yes	yes	yes	yes	yes	yes
Observations	225	215	215	225	215	215
R-squared	0.508	0.562	0.563	0.366	0.367	0.367
Number of id	41	41	41	41	41	41

Note: Fixed effect estimations, data is in 5-year averages, robust standard errors in parentheses
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

HET PROBLEEM

Wat is de relatie tussen diversiteit en groei, veerkracht en duurzaamheid?

- Toenemende diversiteit (daling in HHI index) is positief gecorreleerd met groei.
- Toenemende diversiteit (daling in HHI index) is negatief gecorreleerd met macroeconomische fluctuaties, i.e. meer veerkracht.
- Resultaten zijn robuust als we controleren voor directe effecten van bank, obligatie- en aandelenmarktwaarde.
- Bank en obligatiemarkten hebben negatief, aandelen positief effect op groei (Cournède et al, 2015)

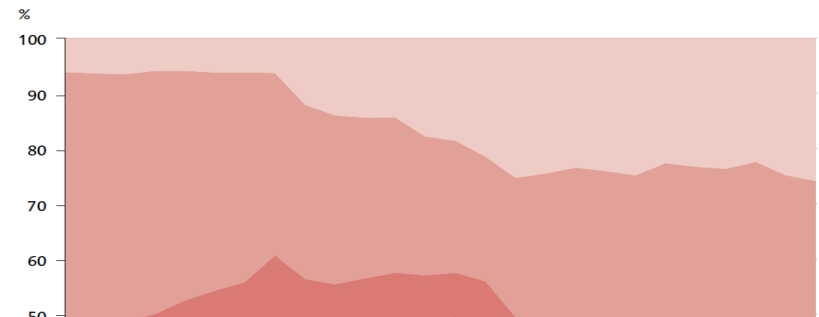

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

HET PROBLEEM

- Banken in Europa en Nederland
  - afnemende diversiteit
  - toenemende schaal
  - toenemende concentratie
  - toenemende vervlochtenheid
  - monocultuur

Figuur 4.13 Kredietcategorieën van het Nederlandse bankwezen, 1990-2015

Waar investeren
we zoal in?

Het begint met de K en
eindigt op olen...

EerlijkeBankwijzer.

Groot, homogeen, gesloten en vervlochten =
kwetsbaar, inefficiënt en biased naar SQ

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

NAAR EEN OPLOSSING

- Wat moet Publiek en wat moet Privaat?
  - Veilig betalen en sparen
  - Efficiënte kredietverlening
- Publieke rol banken is ontstaan, niet ontworpen
  - publieke taak is beperkt tot liabilities kant
  - leidt tot (oneigenlijke) schaalvoordelen (TBTF)
  - leidt tot overregulering
  - leidt tot protocollisering, compliance

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

NAAR EEN OPLOSSING

- Wat moet Publiek en wat moet Privaat?
  - Veilig betalen en sparen
  - Efficiënte kredietverlening
- Efficiënte krediet en risico allocatie lijden onder publieke plicht
  - risicopremies te laag
  - eigen vermogen te laag
  - kredietverlening is biased
    - schuld ipv eigen vermogen
    - laag ipv hoog risico
    - risico ipv onzekerheid
  - toetreding bijna onmogelijk
    - regulering
    - oneigenlijke schaalvoordelen
    - netwerk externaliteiten

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

EEN OPLOSSING

- Samenvattend:
  - Geld (giraal en digitaal) is publieke taak
  - Intermediatie is de kern van bankieren
  - Vermenging heeft geleid tot kwetsbare, inefficiënte monocultuur
  - Ontvlechting is noodzakelijk
- Concrete stappen:
  - Een digitale centrale bank currency
  - Een publiek gegarandeerde betaalinfrastructuur
  - DGS en liquiditeitsfaciliteiten overbodig
  - Bankieren weer voor eigen rekening en risico

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

SAMENVATTING EN DISCUSSIE

- Diversiteit in bedrijfsmodellen en balansstructuren in de financiële sector is van groot belang voor efficiënte en stabiele sector die dienstbaar is aan de transitie naar duurzaamheid.
- In het verleden werd de Nederlandse financiële sector gekenmerkt door een grote mate van diversiteit.
- Deze diversiteit is in de aanloop naar de crisis afgenomen door deregulering en schaalvergroting.
- Deze diversiteit dreigt na de crisis verder af te nemen door her-regulering.
- De trend naar een financiële monocultuur van enkele grootbanken en voornamelijk schuldfinanciering is onwenselijk.
- De trend naar een financiële monocultuur kan pas verantwoord gekeerd worden als gericht wordt ingegrepen in de structuur van de financiële sector.

SUSTAINABLE
FINANCE
LAB

OPROEP

Sluit bankiers niet op in de gouden kooi van de
publieke dienstverlening en laat ze weer gaan
bankieren!

